

De leden van de raad

Contactpersoon Mw. M. Greving
Telefoon 14 0592
Bezoekadres Noordersingel 33
Uw brief van
Uw kenmerk
Ons kenmerk 2018-00691
Datum 25 juni 2018
Verzenddatum 25/6

Onderwerp

Geachte dames en heren,

Op 11 april jl. hebben wij u geïnformeerd over het tekort van € 3 miljoen op het sociaal domein 2017. Met deze brief willen we u meer duidelijkheid geven over het ontstaan van deze tekorten en de mogelijkheden deze terug te dringen. Daarnaast geven wij u een beeld van de financiële ontwikkelingen binnen het sociaal domein voor 2018 met een doorkijk naar 2019.

Tekort 2017

- Tekort op Jeugdhulp:	- € 4,4 miljoen
- Tekort op WMO	- € 1,1 miljoen
- Overschot op Beschermd Wonen	+ € 2,2 miljoen
- Overschot op Participatiewet	+ € 0,3 miljoen
Totaal tekort (beroep op reserve sociaal deelfonds)	€ 3,0 miljoen

Jeugd	X 1 miljoen
Totaal beschikbaar Jeugd na inzet voor bedrijfsvoering en taakstelling	18,3
Totale kosten voorzieningen 2017	22,7
Tekort: Mutatie Reserve (onttrekking)	-4,4

Belangrijkste oorzaken:

Hogere kosten ZIN (voornamelijk interventieniveau 6 en 7)	-3,1
Kosten maatregelen voorliggend veld (POH, Preventie)	-0,6
Hogere kosten PGB's	-0,4
Nagekomen kosten 2016	-0,3
Totaal	-4,4

WMO	X 1 miljoen	
Totaal beschikbaar WMO na inzet voor bedrijfsvoering en taakstelling	15,1	
Totale kosten voorzieningen 2017	16,3	
Tekort: Mutatie Reserve (onttrekking)		-1,1
Belangrijkste oorzaken:		
Kosten Cityline	-0,3	
Kosten Mantelzorg	-0,5	
Hogere kosten individuele begeleiding en dagbesteding	-1,2	
Lagere eigen bijdrage	-0,5	
Lagere kosten huishoudelijke hulp	1,3	
Totaal		-1,1

Verloopoverzicht reserve Sociaal Deelfonds in 2017	X 1 miljoen	
Stand 01/01/2017		6,9
MUTATIES:		
Jeugd: Onttrekking ivm hogere kosten 2017 en afloop 2016	-4,4	
WMO: Onttrekking ivm hogere kosten 2017 en afloop 2016	-1,1	
Bedrijfsvoering: Onttrekking ivm hogere kosten 2017	-0,1	
Onttrekkingen ivm hogere kosten 2017		-5,6
BW: Storting ivm lagere kosten 2017	2,2	
Pwet: Storting ivm lagere kosten 2017	0,3	
Stortingen ivm lagere kosten 2017		2,4
TOTAAL MUTATIES 2017 ONTTREKKING		-3,2
Stand 31/12/2017 Reserve GSD		3,7
Claim ivm Experimenteerruimte SD 2018 en 2019		2,0
Restant na uitname Experimenteerruimte		1,7

Analyse tekort Jeugd

Het tekort op Jeugdhulp is ontstaan door een combinatie van teruglopende inkomsten en onverwacht hogere uitgaven.

Daling rijksmiddelen

Het rijksbudget Jeugd voor de gemeente Assen is de afgelopen jaren aanzienlijk gedaald. In 2015 kreeg de gemeente jaarlijks nog € 23,8 miljoen. In 2017 was dit nog € 19,7 miljoen. Met ingang van 2018 is er sprake van een lichte stijging tot € 20,3 miljoen in 2021. Maar dit is onvoldoende om de gestegen uitgaven te compenseren. De Drentse gemeenten leggen dit probleem gezamenlijk voor aan het ministerie van VWS. Ook zal op het VNG-congres een motie worden ingediend, tezamen met andere gemeenten.

Stijging van de zorgkosten

De Jeugdzorg is ingedeeld op interventieniveaus. Uit de analyse blijkt dat veel cliënten die in 2016 nog zorg kregen op interventieniveau 4 of 5, in 2017 zorg hebben gekregen op interventieniveau 6. De zorg op interventieniveau 6 is intensiever en daardoor duurder. Ten opzichte van 2016 zijn er slechts weinig cliënten die minder intensieve zorg hebben gekregen in 2017. Als gemeente hebben we maar gedeeltelijk grip op deze ontwikkeling. Veel indicaties worden namelijk afgegeven door artsen en gecertificeerde jeugdzorg instellingen. Door de inzet van Praktijkondersteuners Huisartsen (POH) hebben we de eerste lijn willen versterken zodat meer jeugdigen met lichtere interventies geholpen kunnen worden. Uiteindelijk willen we hiermee de instroom in de zwaardere zorg terugdringen.

Meer cliënten

Het aantal cliënten is vorig jaar ten opzichte van 2016 gestegen met 8%. Meer jeugdigen die langdurige zorg nodig hebben doen nu een beroep op Jeugdhulp omdat het moeilijker is geworden gebruik te maken van de Wet Langdurige Zorg (WLZ). Deze cliënten drukken nu op het gemeentebudget.

Analyse tekort WMO

Het tekort van € 1,1 miljoen op de Wmo heeft onder andere te maken met stijgende kosten voor dagbesteding en begeleiding en hogere uitgaven voor Mantelzorg, Cityline en Psycholance. Daar tegenover staat een positief resultaat voor Beschermd Wonen van € 2,2 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door lagere kosten voor voorzieningen, een stijging van de rijksmiddelen en een positieve afrekening over 2016. De kosten voor Beschermd Wonen vallen deels lager uit omdat een aantal kwetsbare inwoners dankzij dagbesteding en begeleiding er in slagen langer zelfstandig te blijven wonen. Door de goede afspraken die we bij de laatste inkoop met aanbieders hebben gemaakt kunnen ze gericht inspelen op de behoeften van deze inwoners. Verder heeft het rijk in 2017 de eigen bijdrage gelimiteerd.

Prognose

We verwachten dat het tekort op Jeugdhulp en WMO voor 2018 en 2019 vergelijkbaar zal zijn met dat in 2017 als we geen maatregelen nemen. Het gaat om een tekort van € 6,0 miljoen. Tegenover dit tekort verwachten wij een overschot op Beschermd Wonen. Er zijn onvoldoende middelen in het Sociaal Deelfonds om dit tekort te dekken. In deze reserve is na aftrek van de Experimenteerruimte nog maar € 1,7 miljoen beschikbaar.

Vervolgproces

Zoals gesteld in de kadernota Sociaal Beleid willen we onze inwoners passende hulp bieden binnen de hiervoor beschikbare rijksmiddelen. De analyse over 2017 geeft ons zicht op diverse maatregelen om het verdere tekorten de komende jaren zo veel mogelijk te voorkomen, zonder dat dit ten koste gaat van de ondersteuning van onze inwoners. Wij zien de volgende mogelijkheden:

- Instroom in de hogere interventieniveaus beperken door meer in te zetten op preventie en kortdurende hulp op lagere interventieniveaus door onder andere POH'ers en jeugdmaatschappelijk werk. Ook willen we in gesprek met doorverwijzers en gecertificeerde instellingen over deze ongewenste ontwikkeling. Dyslexie is hierbij een aandachtspunt. We verwachten dat als we de toegang aanscherpen, hier een besparing te halen is. Dat betekent dat we onderzoek naar en behandeling van dyslexie niet meer door eenzelfde persoon of organisatie laten uitvoeren. Andere gemeenten geven aan hier goede resultaten in te halen. De onderwijsroute naar zorg is een aandachtspunt waar we met scholen over in gesprek zijn.
- De inkoopovereenkomst biedt de mogelijkheid de tarieven per 2019 niet te indexeren.
- Met ingang van 2017 zijn we gestart met resultaatgericht indiceren. We hebben nog onvoldoende zicht op de effecten hiervan. We evalueren daarom deze manier van indiceren om bij de nieuwe aanbesteding per 1 januari 2020 effectiever te kunnen inkopen. Het uitgangspunt om bij de hulp en ondersteuning binnen de rijksmiddelen te blijven zien we als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en aanbieders.
- Formeel actie ondernemen richting aanbieders over de wijze van factureren. Veel aanbieders hebben meer gefactureerd dan dat ze aan kosten hebben gemaakt. Met de grootste 15 zijn we hierover al in gesprek. Waar nodig zullen we dit intensiveren en uitbreiden met andere aanbieders. We verzoeken de aanbieders om de teveel in rekening gebrachte bedragen terug te betalen en handhaven hierop.

- Experimenteerruimte. In 2017 is uit de reserve sociaal deelfonds € 2 miljoen vrijgemaakt als experimenteerruimte. Hiervan is een beperkt deel (€ 350.000) nog niet ingevuld, wat zou terug kunnen vloeien naar de reserve.

Wij willen graag met u nader in gesprek over de hierboven geschetste dilemma's.

Een eerste mogelijkheid doet zich voor bij de behandeling van de kaderbrief.

Wij willen u tevens uitnodigen om met ons de kaders en uitgangspunten voor betaalbare zorg met de juiste kwaliteit na het zomerreces nader te verkennen en vertalen in kaders en uitgangspunten voor de komende jaren.

Wij geven u daarom in overweging een extra avond over het Sociaal Domein te organiseren, waarbij het programma wordt vastgesteld in overleg met uw raad.

De door u vastgestelde kaders en uitgangspunten worden door ons uitgewerkt in maatregelen en opnieuw aan u voorgelegd ter besluitvorming.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

burgemeester

gemeentesecretaris

M.L.J. Out

T. Dijkstra